

Sak: AU- 18/26 Høringsuttalelse – nytt anbud for Nordlandsekspressen (NEX) og Helgelandspendelen Transportplan Nordland 2026–2037

Saksframlegg

Innledning

Polarsirkelrådet viser til høring fra Nordland fylkeskommune om nytt anbud for hurtigbåtrutene Nordlandsekspressen (NEX) og Helgelandspendelen.

Hurtigbåtrutene langs Helgelandskysten er en sentral del av transportinfrastrukturen i regionen og har stor betydning for mobilitet, bosetting, næringsliv, utdanning og reiseliv. For mange kyst- og øysamfunn er hurtigbåten en av de viktigste forbindelsene til resten av regionen.

Polarsirkelrådet mener det er positivt at fylkeskommunen involverer kommuner og regionråd før kontrakten lyses ut. Samtidig vil rådet påpeke at den korte høringsfristen gjør det krevende å involvere lokale brukere og relevante aktører i tilstrekkelig grad. I fremtidige prosesser bør høringsrunder gjennomføres tidligere slik at kommuner og brukere kan gi mer grundige innspill.

Polarsirkelrådet viser for øvrig til innspill fra kommunene i regionen. Flere kommuner har pekt på betydningen av hurtigbåttilbudet som del av større reisekjeder på Helgeland, og behovet for gode korrespondanser mellom hurtigbåt, buss, ferge og tog.

Polarsirkelrådet vil særlig understreke at foreslåtte endringer i lørdagsruta for Helgelandspendelen ikke bør gjennomføres. Dagens rute med tur utover til Træna og retur til Sandnessjøen kl. 11:30 er viktig for mobiliteten i regionen, og en reduksjon vil gi et vesentlig dårligere transporttilbud og svekke tilgjengelighet og næringsaktivitet i kystsamfunnene.

Det vises også til den betydelige satsingen som nå skjer på Træna, blant annet gjennom etableringen av nytt hotell med investeringer på over 300 millioner kroner. Denne typen næringsutvikling er helt avhengig av et velfungerende og forutsigbart transporttilbud til og fra øysamfunnene. Et svekket rutetilbud vil kunne få direkte konsekvenser for både investeringer, arbeidsplasser og videre utvikling i regionen.

Vedtak

Polarsirkelrådet avgir følgende uttalelse til Nordland fylkeskommune i forbindelse med høring om nytt anbud for Nordlandsekspressen (NEX) og Helgelandspendelen:

Polarsirkelrådet forventer at det nye båtanbudet:

Regularitet og informasjon

1. Innholder et kontraktsregime som straffer og belønner slik at innstillinger av avganger som ikke skyldes værforhold i praksis opphører.
2. Sikrer gode kompenserende tiltak ved avvik, for eksempel buss for båt eller tilpasning av ferge- og bussavganger.
3. Gir reisende tydelig og rask informasjon om avvik, og at alle som har kjøpt billett mottar direkte beskjed.

Reisekjeder og korrespondanser

4. Legger til rette for gode korrespondanser mellom hurtigbåt, buss og tog.
5. Gjenetablerer korrespondanse mellom Helgelandspendelen og togbuss i Sandnessjøen kl. 15:30.

Rutetilbud

6. Viderefører to morgenavganger i Helgelandspendelen fra Træna på lørdager.
7. Viderefører/styrke sommerruta i Nordlandsekspressen (NEX1 og NEX2) i juni, juli og august.
8. Sikrer tilpasset tilbud på helligdager, herunder søndagsrute 1. pinsedag.

Infrastruktur og rammevilkår

9. Understreker betydningen av god tilrettelegging ved anløpssteder, herunder behov for ekspeditørløsninger, venterom og nødvendige fasiliteter for reisende.

Kontraktsvilkår og utvikling

10. Stiller krav til godsføring også ved reservefartøy.
11. Gir kontrakten en varighet på minimum 10 år.
12. Støtter klimakutt og teknologiutvikling uten at det går på bekostning av tilbudet.

Polarsirkelrådet

Kjell-Idar Juvik
Sekretariatsleder